

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. K-to Organas
Nr. 138 (747) | 1949 m. lapkričio 26 d. | Kaina 20 kn.

Įsisavinti partinio darbo teigiama patyrimą

Apskrities partinės organizacijos, vykdydamos Lietuvos KP(b) VI-jo suvažiavimo istorinius nutarimus, žymiai pagerino savo partinį — organizacinį ir partinį — politinį darbą, sukauptę vertingą darbo patyrimą plečiant ir stiprinant vidinį partinį darbą, teisingai paskirstant ir auklėjant partines jėgas, stiprinant glaudžius sąltus su dirbančiųjų masėmis, vadovaujant apskrities ūkininkų ir kultūrinei statybai.

Siekdama apibendrinti valsčių partinių organizacijų pravedamo partinio darbo patyrimą, apskrities laikraščio „Tarybinis Rokiškis“ redakcija laikraščio puslapiuose praveda LKP(b) valsčių komitetų sekretorių neakivaizdinį pasitarimą. Eilė partijos valsčių komitetų sekretorių, jau pasisakę laikraščio puslapiuose, pasidalina savo patyrimu, ryškiai pasakoja, kaip jie vadovauja kolūkių statybai, kontroliuoja tarybinio organų kolūkių valdybų veiklą, praveda masinį politinį darbą, o taipogi visu bolševikinės kritikos ir savikritikos rimtumu iškelia pasitaikančius trūkumus partiniame darbe.

Iš neakivaizdinio pasitarimo jau dalyvavusių partijos valsčių komitetų sekretorių pasisakymų matyti, kad valsčių partinės organizacijos nuolat gerina bolševikinį vadovavimą visoms socialistinės statybos šakoms, gerina savo partinę kontrolę tarybinų bei ūkininkų organų veiklai, laiku pastebi ir ryžtingai pašalina pasitaikančius trūkumus šių organų veikloje, kelia savo, kaip dirbančiųjų masių politinių organizatorių, vaidmenį. Neakivaizdinis pasitarimas taipogi rodo, kad valsčių partinės organizacijos (ypač Rokiškio, Juodupės ir Aleksandravėlės valsčių) teisingai, giliai ir sumaniai sprendžia ūkininkų klausimus, prie sprendimų priėmimo iš politinio vadovavimo pozicijų. Tai reiškia, kad šių valsčių partinės organizacijos, nuosekliai ir plačiai įsigilindamos į ūkinio gyvenimo visas puses, neįsigilindavo į smulkias operatyvines — ūkinius klausimus. Ir tai yra visiškai teisinga. Partinis vadovavimas ūkiniui negali nusileisti iki bendro vadovavimo ūkiniui lygio. Tokiose atvejose sunku net pastebėti, kur partinės organizacijos darbo pagrindinė linija ir kur ūkinės arba profsąjunginės organizacijos darbo pagrindinė linija. Partiniai darbuotojai visuomet turi būti partiniai — po-

litiniai vadovais, jėku būdu neprivalo nustoti bolševikinio politinių savybių. Aišku ir tai, kad jeigu partinis organas pats savo rankose sutelkia visus ūkinius politinį darbą, sukauptę vertingą darbo patyrimą plečiant ir stiprinant vidinį partinį darbą, teisingai paskirstant ir auklėjant partines jėgas, stiprinant glaudžius sąltus su dirbančiųjų masėmis, vadovaujant apskrities ūkininkų ir kultūrinei statybai.

Gerindamos partinę kontrolę ūkininkų ir tarybinio organų veiklai, valsčių partinės organizacijos kelia ir savo politinį ir organizacinį vaidmenį dirbančiųjų masių tarpe. Partinės organizacijos vis labiau gerina savo politinį darbą su žmonėmis, sėkmingai mobilizuoja kaimo dirbančiuosius bolševikų partijos išskeltiesiems uždavinims sėkmingai įvykdyti, auklėja juos komunistine dvasia, kelia jų politinį sąmoningumą.

Iš neakivaizdinio pasitarimo dalyvavusių atsakingų valsčių partinių darbuotojų pasisakymų taipogi matyti, kad veltos partinės organizacijos teisingai įvertino kūrybingo socialistinio lenktyniavimo milžinišką reikšmę, vienu iš svarbiausių politinio darbo kaime uždavinių teisingai laiko masinio socialistinio lenktyniavimo organizavimą. Vairzdžiai ir įtikinančiai partijos valsčių komitetų sekretoriai savo pasisakymuose parodo, kaip apskrities kaime išsiplėtę veiksmingas socialistinis lenktyniavimas paspartino kolūkių statybą, žymia dalimi prisidėjo prie žemės ūkio kultūrų derlingumo ir gyvulininkystės produktyvumo pakėlimo, prie kolūkių stiprinimo organizaciniu — ūkiniu požiūriais. Socialistinis lenktyniavimas yra didelis ir kūrybingas akstinas gamybinės jėgoms vystyti, darbo našumui kilti žemės ūkyje, socialistiniame kaime. Socialistinio lenktyniavimo eigoje naujo, socialistinio kaimo dirbantieji pasiekė rimtų laimėjimų kovoje dėl žemės ūkio kultūrų gausių derlių išauginimo, dėl gyvulininkystės aukšto produktyvumo.

Kai kurių apskrities valsčių partinių organizacijų darbe yra dar ir trūkumų. Valsčių partinių darbuotojų pareiga — daugiau kreipti dėmesį į apskrities partinio organizacijų teigiamo darbo patyrimo įsisavinimą, jo pritaikymą savo kasdieniniame partiniame darbe.

Standien visa ešų tauta plačiai pažymi savo sugrįžimo į broliškųjų tarybinų tautų šeimą penktąsias metines. Miestuose ir kaimuose vyksta iškilmingi susirinkimai, skirti šventei.

Taline gaustame iškilmingame susirinkime pranešimą apie respublikos išvadavimo penkmetį padarė Estijos TSR Ministrų Tarybos pirmininkas N. G. Pusepas.

Per penkerius metus Estijoje atstatytos visos įmonės, pastatyta dešimtys naujų, — pasakė drg. Pusepas. — Respublikos pramonė 1917 metais prašoko prieškarinį lygį, o šiu metų birželio mėnesį pasiekė lygį, numatytą 1950 metams. Eilė respublikos pramonės šakų ir įmonių gamina produkciją 1951 m. sąskaiton. Tokiu įmonėse dirba daugiau kaip 40.

Dabar įmonėse dirba daugiau kaip 3.000 puikios kokybės brigadų — 5 kartus daugiau, negu jų buvo š. m. gegužės mėn.

Atkurti prieškariniai pasėlių plotai. Bendras grūdinių kultūrų derlius šiais metais daug viršijo aukščiausią prieškarinį 1939 m. derlių.

3.015 kolūkių suvienijo apie 80 proc. visų respublikos valstiečių ūkių. Šiu pirmųjų kolūkių metų rezultatai valdžiai parodė kolūkių santvarkos pranašumus. Grūdinių kultūrų derlius kolūkiuose šį rudenį buvo 25—30 proc. didesnis, kaip individualiuose ūkiuose.

2.514 žemės ūkio artelių sukurtą po 4 gyvulininkystės fermas. Tuo padėtas tvirtas pagrindas prieš laiką įvykdyti trimečio planul gyvulininkystei išvystyti.

Broliškuju respublikų darbo žmonės šiais metais pristuntė Tarybų Estijai pramonės įrengimų, žaliavos, žemės ūkio mašinų ir kitų prekių apie 3 milijardų rublių sumai.

* Smarkiai vystosi pakariniais metais kultūra, mokslas, menas, tapusieji liaudies nuosavybe. Respublikoje dabar yra daugiau mokyklų, kaip buvo prieš karą.

Su milžinišku pakillmu Estijos sostinės darbo žmonių iškilmingo susirinkimo dalyviai priėmė sveikinimo laišką draugui J. V. Stalinul.

(ELTA).

Mūsų apskirtyje

Gyvulininkystės mėnuo

Darbšti paukštinkė

Juodupės valsčiaus „Spartuolio“ kolūkiu valstiečiai gyvulininkystės išvystymo mėnesio laikotarpyje sukūrė visas 4 visuomeninės gyvulininkystės fermas, jų tarpe ir paukštinkystės. Paukščių ferma buvo sukurta nutarus bendrame kolūkiečių susirinkime nuo klekviškos kolūkiečio kelmos duoti į organizuojamą fermą po 2 paukščius. Paukščių priežiūros darbams vykdyti kolūkiečiai paskyrė darbščią ir sąžiningą kolūkiečių drg. Ketenienę. Ir Ketenienė su visu energingumu pradėjo vykdyti jai patiktą darbą. Jau pirmomis kolūkiu paukštinkystės fermos organizavimo dienomis ji rūpinosi tuo, kad paukščiams būtų išskirtos patalpos, kad tos patalpos būtų pavyzdinai paruoštos žiemojimui sąlygoms, kad jos būtų šviesios, gerai atremontuotos. Greitu laiku kolūkiu statybos — remonto brigados darbininkai kruopščiai atremontavo paukštide, paruošė visus būtinus paukščiams įrengimus. Tokiu būdu visi kolūkiu visuomeniniai paukščiai buvo patalpinti į šiltas ir gerai paruoštas patalpas.

Kolūktetė Ketenienė, dirbdama paukščių priežiūroje pareigose, pamėgo šį darbą. Ji laikosi visų paukščių lėstinimo taisyklių, stengiasi palaikyti kuo didesnę švarą paukštideje, rūpinasi tuo, kad paukščiams visuomet užtektų įvairių grūdų ir kt. Ji didelį dėmesį skiria paukščių sveikatingumui palaikyti, jų produkcijai kelti. Dabariniai metu drg. Ketenienė jau prižiūri daugiau negu 120 paukščių.

Ataityje numatoma žymiai padidinti mažų viščiukų kiekį, išplėsti įvairių paukščių šakelių ir tuo sudaryti stambių paukštinkystės fermą.

Nuotraukoje: paukštinkė O. Ketenienė su savo auklėtinėmis.

L. Morozovo nuotrauka ELTA

KURSAI KOLŪKIEČIAMS

Apskrities žemės ūkio skyrius, siekdamas paruošti tinkamus kolūkiams kadrus, nuo š. m. lapkričio mėn. 15 d. suorganizavo vieno mėnesio kolūkių brigadininkams kursus. Kursus lanko 35 žmonės. Čia plačiai išaiškinami agrominimo ir apskaitos brigadoje klausimai.

Be to, apskrities žemės ūkio skyrius suorganizavo Obeliuose ir Pandėlyje kolūkių melžėjų kursus, prie Salų žemės ūkio mokyklos — kiaulių šėrikių kursus. Kolūkių melžėjų ir kiaulių šėrikių kursuose mokosi apie 80 žmonių.

Nuo šių metų gruodžio 1 dienos Obeliuose ir Pandėlyje organizuojami kolūkių arklīninkų 2-ju savaičių kursai, kuriuose numatoma apmokyti apie 60 arklīninkų. Organizuojami kursai padės apskrities kolūkiams paruošti tinkamus kadrus. Šie žmonės ateityje pagerina darbą kaip gyvulininkystės, taip ir laukīninkystės srityse.

Kirtavietėse

PRADĖJO MIŠKO RuošOS DARBUS

Juodupės valsčiaus Čeičių apylinkės „Žagrės“ kolūkiu (pirmininkas drg. Juodelis) valstiečiai vieningai pritarė pandėliečių kreipimuisi dėl sėkmingo 1949—1950 m. m. miško ruošos darbų pravedimo ir jau pradėjo medienos paruošimą transportavimui. Šio kolūkiu valstiečiai jau pagaminavo virš 20 m³ statybinės miško medžiagos.

A. Vingis

BAIGĖ MIŠKO RuošOS DARBUS

Kamajų valsčiaus Duokiškio apylinkės „Duokiškių“ žemės ūkio artelės (pirmininkas drg. Prūsas) valstiečiai aktyviai įsijungė į miško ruošos darbus ir jau įvykdė kolūkiui duotą miško medžiagos paruošimo planą. Kolūkiečiai per trumpą laiką paruošė 80 km. medienos. Pastaruoju metu vyksta medžiagos transportavimas į priėmimo punktą.

J. Valukas

GAMINA STATYBINĖ MEDŽIAGA

Panemunėlio valsčiaus „Jurkupių“ (pirmininkas drg. Stukas) ir „Lenino keliu“ (pirmininkas Maželis) kolūkių valstiečiai aktyviai įsijungė į miško ruošos darbus. Kalūkiečiai jau paruošė nemažą kiekį statybinės miško medžiagos.

V. Dagelis

Moskros Jaroslavo vardo mechaninio fabriko kolektyvas pasiekė naujų gamybinę laimėjimą.

Nuotraukose geriausi stachanovinkai A. V. Aleškinas (šaltėje) ir A. O. Prasolovas prie bėdovų gamybos. Klekvenas iš jų į pamainą įvykdo po 2,5 gamybinės užduoties.
E. Jevzeričinai nuotrauka
TASS'o spaudos kišė

APSVARSTĖ LKP(b) CK V-JO PLENUMO NUTARIMUS

Štomis dienomis Pandėlio vidurinės mokyklos mokytojai, susirinkę į mokytojų tarybos posėdį, plačiai išnagrinėjo LKP(b) CK V-jo plenumo nutarimus, o taip pat LKP(b) Rokiškio apskr. k-to V plenumo bei apskritys DŽDT VIII sesijos nutarimus dėl liaudies švietimo darbo pagerinimo mūsų apskrityje.

Mokyklos direktorius J. Prancūnas savo kalboje plačiai ir savikritiškai išanalizavo esamus trūkumus bei klaidas, pasitaikiusias Pandėlio vid. mokyklos mokytojų darbe, nurodydamas būdus joms pašalinti.

Pirminės komjaunimo organizacijos sekretorius mokyto. Prascienius Petras savo kalboje pabrėžė komjaunimo ir pionierių organizacijų augimo būtinumą ir jų stiprinimą, aktyviai padedant mokytojams ir klasių auklėtojams.

Mokytojų kolektyvas priėmė konkrečius ir išsamius įsipareigojimus tolimesniai mokomojo — auklėjamojo darbo pagerinimui.
G. Saulis

Partijos valsčių komitetų sekretorių

Neakivaizdinis pasitarimas

Priimtųjų nutarimų vykdymo kontrolė - pasisekimo laidas

Norint atsiekti pažangų darbą rodiklių ūkinėje ir kultūrinėje statyboje, būtina vesti nuolatinę priimtųjų nutarimų vykdymo kontrolę. Kaip tik tai gerai įsisąmonino mūsų valsčiaus partinė organizacija. Ji visuomet kovoja dėl to, kad priimtųjų nutarimai būtų tiksliai įgyvendinti.

Dar perėję metų pavasarį valsčiaus partinė organizacija, apsvarstiusi kolūkių organizavimo klausimą, priėmė šiuo klausimu platų nutarimą, ėmėsi energingo darbo šio nutarimo įvykdymui. Į jį įvykdymą įtraukė apylinkių Tarybų deputatus, vietos inteligentiją, komjaunuolius bei visą kitą kaimo aktyvą. Dėl šio klausimo sėkmingo įvykdymo prie visų valsčiaus apylinkių buvo pritririntai komunistai, kuriems buvo duotos užduotys dėl vietos aktyvo auklėjimo, dėl jo įtraukimo į kolūkių statybą. Taip, kuriant Onuškio apylinkėje pirmuosius „Aušros“ ir „Laisvės“ kolūkius, neblogai pasirodė priimtųjų nutarimų vykdyme šios apylinkės Tarybos pirmininkas drg. Laurinavičius, klubo — skaitikos vedėjas drg. Keliuotis ir kiti.

Partijos valsčiaus komitetas, duodamas komunistams konkrečius užduoties ir priimdamas konkrečius nutarimus, kontroliuodavo komunistų atliekamą darbą, savo posėdžiuose bei partiniuose susirinkimuose išklauso davo jų ataskaitas apie nuveiktą darbą apylinkėse ir kolūkiuose, apie jų vadovavimą vietos

RAKAUSKAS, LKP(b) Juodupės valsčiaus komiteto sekretorius

aktyvui. Auklėjant nepartinius bolševikus priimtųjų nutarimų tikslaus vykdymo dvasia, daugelis jų pasirodė kaip sumanūs kolūkių organizatoriai.

Apylinkės Tarybos deputatas Osipovas buvo „Žvaigždės“ kolūkių organizavimo iniciatoriumi. Nešionių apylinkės Tarybos pirmininkas drg. Bagackas, nuolat kovodamas dėl to, kad apylinkė taptų kolektyvine, prisidėjo prie „Spartuolio“ ir „Armonių“ kolūkių organizavimo.

Mūsų valsčiaus partinė organizacija, vadovaudamasi LKP(b) VI suvažiavimo nutarimais, numatė eilę veiksmingų priemonių politiniam darbu valstiečių tarpe praveisti. Pirmo šiuo klausimu nutarimo vykdymo pasėkoje valstiečių sudaryta paskaitininkų grupė, apylinkėse ir kolūkiuose — agitatorių kolektyvai. Pastaruoju metu valsčiaus kolūkiuose yra daugiau negu 80 agitatorių, paskaitininkų grupės narių — daugiau negu 20.

Valstiečių partinė organizacija nuolat svarsto klausimus ir apie darbo gerinimą mokytojų tarpe, moteris — delegatas įtraukia į aktyvią kolūkių statybą, į jų organizaciją — ūkinį stiprinimą. Partinės organizacijos priimtųjų nutarimų aktyviomis vykdymo priemonėmis yra moterys — delegatės drg. drg. Geldonienė, Širvinskienė Leonora, Bruvenienė ir kitos, kurios ak-

tyviai dalyvavo organizuojant kolūkius. Moterų delegatė Geldonienė Alma, kaip aktyvi kovotoja dėl priimtųjų partinės organizacijos nutarimų įvykdymo, priimta į garbingosios bolševikų partijos eiles.

Tarp apylinkių Tarybų išsivystė socialistinis lenktyvniavimas dėl kolūkių organizavimo bei jų tolesnio organizacinio — ūkinio stiprinimo.

Valstiečių partinė organizacija, siekdama visokeriopai stiprinti jaunuosius kolūkius, kovoja dėl to, kad tas socializmas būtų įgyvendinamas išgautų kuo didesnę užmojų.

Valstiečių partinė organizacija esama ir rimtų trūkumų vykdant priimtųjų nutarimų kontrolę. Partijos valsčiaus komitetas lig šiol reikiamai nepakėlė komjaunimo vaidmens, kaip organizuojant kolūkius, taip ir juos stiprinant, nekėpė rimto dėmesio į tai, kad kolūkiuose būtų suorganizuotos pirminės komjaunimo organizacijos.

Silpnai valsčiaus partinė organizacija kontroliavo nutarimų vykdymą dėl mokytojų įtraukimo į kolūkių organizavimo bei jų organizacinio — ūkinio stiprinimo darbą; visuomeninę kolūkių gyvulininkystę išlystant, aukšto derliaus grandis organizuojant ir t. t.

Mūsų valsčiaus partinė organizacija dar labiau kovos dėl priimtųjų nutarimų sėkmingo įgyvendinimo, sustiprins šiuo reikalu partinę kontrolę.

Virš 30 metų veikia Maskroje Centrinis ir avalynės pramonės mokslinis institutas.

Nuotraukose: instituto vyr. mėslnink modelistas K. N. Sincerova (dešinėje) ir iš kombinato meistro M. P. Nekrasova — žiemos sezono modeling avalynė, pagamigal jos eskizus.
G. Chomzoro nuotrauka
TASS'o spaudos kišė

PASIRUOŠIMAS DAINŲ ŠVENTEI

DAINOS IŠPILDOMOS DARNIAI

Aktyviai įsijungė į pasiruomą įvyksiančiai sekanciam tals respublikinei Dainų šve Obelių vidurinės mokyklos moksleivių choras, vadovaujamas mokytojo Matulio. Dainkūros numatomos atlikti D šventėje, choras mokosi ir petuoja kas antrą dieną. Išpetičių salės galingai skambant „Pasaulinio demokratinio jamimo himno“, „Talkininkų neso“, „Nemuno“ ir kitų dainų žodžiai.

Moksleivių choras dainaspildė darniai, šis stiprus vokniu atžvilgiu. Mokyto. Matdirba su didele energija, siudamas jau žymiai prieš šve pradžia gerai paruošti savodovaujama choro kolektyvą. Dainų šventei.

A. KURKLIETYTE
Obelių vid. mokyklos muzikos — valdybos būrelio pirmininkė

TARYBINĖ STATYBA

NUOLATINIŲ KOMISIJŲ NEATIDĖLIOTINI UŽDAVINIAI

Kaip prieš visą tarybinę liaudį, taip ir prieš vietines Tarybas stovi eilė svarbių uždavinių: tarybinės santvarkos stiprinimas, ūkinis — organizacinis ir kultūrinis — auklėjamas darbas, kova dėl kapitalistinių liekanų žmonių sąmonėje išgyvendinimo, kova dėl tolimosio socialinės nuosavybės sutvirtinimo ir valstybinės drausmės kelimas visose Tarybų veiklos srityse.

Vietinių Tarybų darbas pasireiškia įvairiomis formomis. Viena iš tokių formų, per kurią deputatai ir platus gyventojų aktyvas įtraukiamas į valstybinį darbą — tai nuolatinės komisijos prie vietinių Tarybų. Tai vienas iš organų per kuriuos valstybinis aparatas glaudžiai susiriša su dirbančiųjų mase.

Prie nuolatinės komisijos iškyla didelis ir svarbus uždaviniai. Nuolatinės komisijos turi sekti, kad visose mūsų gyvenimo bei veiklos srityse būtų griežtai vykdomi tarybiniai įstatymai. Jos turi kovoti dėl žemės ūkio ir pramonės visapusiško augimo, dėl miestų bei kaimų atkūrimo ir sutvarkymo. Nenuilstamas rūpinimasis darbu žmonių materialinio bei kultūrinio gyvenimo sukleidėjimu, — tai vis svarbus nuolatinės komisijos jau spėjo suvaidinti nemažą vaidmenį. Daugelis ap-

J. VOSYLIUS, Rokiškio apskritys vykd. k-to pirmininkas

skrities, valsčių ir apylinkių Tarybų nuolatinės komisijos jau yra pasiekusios darbe žymių laimėjimų. Nuolat stiprinamos savo ryšius su darbo žmonių masėmis, greitai ir teisingai sprendamos jų pagėdavimus, skundus, palaikydamos vertingą gyventojų iniciatyvą ir suteikdamos apie save platų aktyvą, nuolatinės komisijos suteikė ir tebe teikia vietinėms Taryboms didelę paramą jų darbe.

Prie apskritys DŽD Tarybos yra sudarytos 8 nuolatinės komisijos. Iš geriau veikiančių tenka atžymėti Liaudies švietimo ir Komunalinio ūkio nuolatinės komisijas.

Liaudies švietimo nuolatinė komisija dar pavasario metu savo posėdyje aptarė mokyklų remonto eigos kontroliavimą. Špačio mėnesyje patikrino Južintų valsčiaus mokyklų remonto pravedimą ir mokytojų būtinių ap rūpinimą. Iškelius trūkumus pateikė apskritys vykdomajam komitetui posėdyje apsvarstyti, ko pasėkoje dalis trūkumų pašalinta ir šaltinama toliau. Šios komisijos veiklos dėka buvo duoti pasiūlymai Liaudies švietimo skyriui pašalinti trūkumus Vaikų namų auklėjimo darbe ir buv. Panemunio progimnazijos

direktorius darbe, kuris mokyklos remontą pravedė blogai, išėsas naudojo ne pagal paskirtį.

Komunalinio ūkio nuolatinė komisija, pritraukdama platų aktyvą, atliko rimtą darbą patikrinant paruošimą žiemos sezono nu gyvenamas patalpas Rokiškio mieste. Patikrinimo metu iškėlė didelius trūkumus apskritys Komunalinio ūkio skyriaus, miesto Butų skyriaus ir Statybos — remonto kontoros darbe. Dalis iškeltų trūkumų jau pašalinta, kiti šalinami.

Neblogai savo veikime pasireiškė prie valsčių ir apylinkių DŽD Tarybų nuolatinės komisijos Juodupės, Panemunio, Pandėlio, Panemunelio ir Rokiškio valsčiuose. Šių valsčių vykdomeji komitetai tinkamai suprato nuolatinės komisijos reikšmę, davė kryptį jų darbu, padėjo organizuoti įvykdyti stovinčius prieš nuolatinės komisijas uždavinius.

Šiuose valsčiuose DŽD Tarybų sesijose išklauso ma nuolatinės komisijų darbu ataskaitas, iškeliami jų darbo trūkumai, duodami nurodymai tolimesniai veikimui.

Kai kurios Tarybų nuolatinės komisijos dirba nepatenkinamai. Prie apskritys DŽD Tarybos Žemės ūkio (pirmininkas drg. Danilovas), Vietinės pramonės (pirmininkas drg. Juodelis), Prekybos (pirmininkas drg. Semiakovas) nuolatinės komisijos

nepasirodė savo darbe jokios iniciatyvos.

Južintų, Ragelių, Aleksandra-vėlės ir Kamajų valsčių vykdomeji komitetai nepadedą nuolatinėms komisijoms. Nuolatinės komisijos nariai neinstruokjami ir nesuapžindinami su praktiniais Tarybų ir jų komisijų uždaviniais. Daugelis nuolatinės komisijų neturi darbo planų, jos nepritraukiamos svarstomoms Tarybų sesijose ir vykdomųjų komitetų posėdžiuose klausimams paruošti, o taip pat Tarybų ir vykdomųjų komitetų nutarimų vykdymui kontroliuoti. Nuolatinės komisijos mažai teitraukiamos į kultūrinį — masinį darbą, į jų darbą neįtraukiamas vietinis aktyvas iš darbininkų, valstiečių, inteligentijos ir visuomeninių organizacijų atstovų.

Viena pagrindinių kai kurių nuolatinės komisijų nepatenkinamo darbo priežasčių yra nepakankamas įvertinimas jų vaidmens ir reikšmės įtraukiant darbo žmonių mases į Tarybų darbą, o taip pat nesuteikimas komisijoms jų darbe praktinės pagalbos kaip iš apskritys, taip ir iš valsčių vykdomųjų komitetų pusės.

Reikia galutinai išgyvendinti tokią žalingą praktiką, kuomet kai kurie valsčių vykdomeji komitetai nori įsakinėti nuolatinės komisijoms. Tai visiškai neteisinga. Vykdomųjų komitetų vadovai turi neįsakinėti, bet patarti, nurodyti komisijai tą ar kitą svarbų uždavinį, išklausti jos nuomonę ir per ją palaikyti ryšius su masėmis.

Šiandien, kada mūsų valsčiai, supratę teisingus partijos vyriausybės nurodymus, bus susijungti į kolektyvinius komitetai nepadedą nuolatinėms komisijoms. Nuolatinės komisijos darbas išna dar didesnę reikšmę.

Todėl ir nuolatinės komisijos darba reikia įtraukti platiųjų rybinių aktyvą, organizuojant Tarybų, jų vykdomųjų komitetų, jų aukštesniųjų jų organų rimams vykdyti, užtikrinti, būtų sudaromi nuolatinės komisijų darbo planai, suderinti juos su vykdomųjų komitetų darbo planais.

Nuolatinės komisijos posėduri būti reguliariai šaukiami atskaitos Tarybų sesijose būti daromos sistemingai. turi tapti klekvenos Tarybų darbo stiliumi.

Nuolatinės komisijos pagrindinis darbo uždavinys yra patarybų vykdomiesiems komitetams, jų skyriams, įmonėms, įstaigoms, kolektyviniams ūkiniams ir kitoms organizacijoms smulgal vykdyti ūkinis, kultūrinis ir politinius uždavinius.

Kad nuolatinės komisijos smulgal galėtų atlikti savo didelius uždavinius, reikia, kad vietinės Tarybos, jų vykdomeji komitetai skirtų joms dar didesnę dėmesį, nuolatos teiktų ji praktišką paramą. Ir tikrai tik kur vietinės Tarybos ir vykdomeji komitetai padės nuolatinės komisijoms patiesinti autą liaudies pasitikejimą, bus siekti dar gausesnė ir rimtesnė laimėjimai.

Rokiškio tarybinio ūkio vadovybė, siekdama sudaryti visas palankias sąlygas darbui darbininkams, turintiems mažus vaikus, suorganizavo vaikų lopšėlį. Vaikų įsteigtas lopšelis davė galimybę moterims laisvai ir netrukdomai atlikti darbą. Šiame lopšelyje yra 26 tarybinio ūkio dirbančiųjų ikimokyklinio amžiaus vaikai.

Vaikų lopšelio auklėtoja Bagdanavičiūtė Janina nuolat rūpinosi tuo, kad vaikai būtų pavyzdinai auklėjami, kad jų laikas būtų praleidžiamas linksmai ir įdomiai. Todėl ji kiekvieną dieną pravedinėjo su vaikais įvairius žaidimus, rodydavo ir aiškindavo įdomius paveikslėlius, vesdavo juos pasivaikščioti į tarybinio ūkio parką ir į kitas gražesnes vietas.

Patalpos, kuriose įsteigtas vaikų lopšelis, yra pavyzdinai sutvarkytos. Vaikų lopšelis užima keturius erdvius ir šviesius kambarius. Čia atsikirai įrengti miegamasis, žaidimo bei valgomasis kambariai.

Tarybinio ūkio vaikų lopšelio vedėja drg. Šablinskina, auklėtoja Bagdanavičiūtė ir kitos didelį dėmesį skiria vaikų sveikatingumui. Dažnai čia tikrinamas vaikų sveikatos stovis, pasitaikius bei koktams ligų pradžios reiškiniams, imasi reikalingų priemonių. Tokiu būdu čia nė vienas vaikas nebuvo rimčiau susirgęs. Vaikų lopšelio kambariuose ir virtuvėje, o taip pat vaikų tarpe palaikoma pavyzdinai tvarka.

Į suorganizuotą vaikų lopšėlį tarybinio ūkio dirbantieji mielai leidavo savo vaikus, o vaikų molinos netrukdomai dirbo laukuose bei prie gyvulių. Taip, pav., tarybinio ūkio darbininko Ignatenkos 2 maži vaikai tapo vaikų lopšelio auklėtiniais, to lopšelio auklėtiniai yra ir darbininko Denisovo 2 ikimokyklinio amžiaus vaikai.

Nuotraukoje: tarybinio ūkio vaikų lopšelyje. Vaikai apžiūri gautas dovanas.

L. Morozovo nuotrauka.

„GIEDA GAIDELIAI“ — KULTŪROS NAMŲ SCENOJE

Nesenai Rokiškio Kultūros namų dramos ratelis, režisuojamas meno vadovės S. Kuzmienės, pastatė rašytojo Balušio 4-rių v. pjesę „Gieda gaideliai“.

Pats veiklas gyvas ir aktualus, vaizduojas buržuazinės Lietuvos buožių netekškimą vargingųjų valstiečių atžvilgiu. Kultūros namų dramos ratelio jėgos su kiekvienu pasirodymu vis auga, ir šis veiklas buvo pastatytas aukštame idėjiniame — meniniame lygyje.

Iš stipriausių tame veikalė tenka pažymėti Sabaliauską (Jono Ruko buožės sūnaus vaidmenyje), kuriame žiūrovas pajuto antipatiją kaip tinginiui ir girtuokliui. Gerai savo vaidmenį sukūrė aktorė Kuzmienė (Rokienė — buožė, kuri savo šykštumu ir neteislingumu nori pražudyti biednioką Labutį). A. Narvydas (Labutis) kaimo biednioko rolyje pasirodė geriausiai iš visų savo anksčiau turėtų vaidmenų. Aktorė Juknaitė (Marytė) — teigiamas asmuo, iškėlęs buožių pinkles, pamynęs po kojų visus religinius prietarus — savo vaidmenį atliko neblogai, tik režisoriui reikėjo pastebėti Marytės per daug puošnius rūbus, kurie netiko tai aplinkai. Be priekaišto savo roles atliko ir mažiau svarbius veikėjai.

Vietomis veikalė buvo jaučiamos spragos — režisorius turėtų daugiau kreipti dėmesio net į veikalos smulkmenas, kad kiekvieno vaidmens nužengtas žingsnis rastų pateisinimą.

Nežiūrint to, veikalas patenkino žiūrovą. Kultūros namų dramos ratelis daro ryškia pažangą sceniniame darbe, kelia savo meninį — idėjinį lygį. Rokiškio visuomenė laukia dažnesnių ratelio pasirodymų.

A. Liepinis

PAGERINTI KOLŪKIEČIŲ APRŪPINIMĄ ŽIBALU

Rokiškio m. krantuvė, kurioje parduodamas žibalas, gna dažnai būna uždara, atvykę į Rokiškį kolūkiečiai namo grįžta žibalo nenusipirkę. Tačiau visa tai, matyt, nė kiek nejudina nei šios parduotuvės vedėjo, nei Apkoopsąjungos vadovų.

Laikas, pagaliau, nerangiems Apkoopsąjungos vadovams savo nerangumą pamesti ir imtis kruopštaus organizacinio darbo pristatant žibala, sureguliuojant parduotuvės darbą ir aprūpinant kolūkiečius bei kitus darbo žmones žibalu.

J. Lauraitis

Mūsų medžiagos pėdsakai

„TAISYTI NI ŽENKLAI“

Tokia antrašte staipsnis tilpo „Tarybinio Rokiškio“ Nr. 134 (743), kuriame buvo iškelta tai, jog kryžkelėse esančių kelių rodyklių pavadinimai eilėje atžvilgiu visai netinka tarybinio gyvenimo sąlygoms.

Pranešu, kad iškeltas minime staipsnyje faktas dėl kelių kryptį rodančių rodyklių yra visai pagrįstas ir kad

apskr. Vietinės reikšmės kelių skyrius jau gavo kelrodinams ir kitiems kelių ženklams statybinės miško medžiagos, iš kurios dabartiniu metu yra gaminami kelrodiniai stulpai bei ženklai. Jie bus pastatyti senųjų vietoje.

ČIRONAS,

apskr. Vietinės reikšmės kelių sk. vedėjas

„ŽALINGI APSILEIDIMO REIŠKINIAI“

„Tarybinio Rokiškio“ Nr. 133 (742) buvo patalpinas staipsnis „Žalingi apsileidimo reiškiniai“, kuriame buvo iškelta tai, jog apskrities Žemės ūkio kooperacijos sąjunga, nekrepdama rimto dėmesio į apsirūpinimą svarstyklėmis, trukdo kolūkiečiams trąšų išdavimą, gaišina jiems laiką.

Pranešu, kad šis faktas atitinka tikrovę. Reikalo pagerinimui buvo imtasi atitinkamų priemonių. Dabar svarstyklių klausimas išspręstas ir trąšų išdavimas kolūkiams vyksta normaliai.

F. GIEDRUOLIS, Rokiškio apskr. Žemės ūkio kooperacijos sąjungos pirmininkas

„BŪTINA SUTVARKYTI SĄSKAITYBĄ“

Tokia antrašte staipsnis tilpo „Tarybinio Rokiškio“ Nr. 128 (737), kuriame buvo nurodyta, kad Aleksandravėlės valsčiaus „Šviesos“ kolūkyje apleista sąskaityba, kad į kursus išvykusio sąskaitininko vieton nėra p-škirtas asmens, ko pasėkoje nevedama darbdarinių apskaita.

Pranešu, kad visa tai atitinka tikrovę. Esamos padėties pagerinimui laikinai sąskaitininko pareigoms yra paskirta drg. Magylyaitė Brutė, kuri sutvarkė darbdarinių apskaitą.

B. VINČKŪNAS,

Aleksandravėlės valsčiaus vykd. komiteto pirmininkas

Dokučajevs - priešakinio dirvos mokslo kūrėjas

Didysis rusų mokslininkas Vasilijus Vasiljevičius Dokučajevs (1846 — 1903 m. m.) — priešakinio dirvos mokslo įkūrėjas — gimė Smolensko gubernijos, Sičevo apskrities, Miliukovo kaime. Aukštą mokslą jis išėjo Peterburgo universitete, kur buvo paliktas pasirošti moksliniam pedagoginiam darbui. Jis daug dirbo geologijos (mokslas apie žemę) klausimais. Gavęs mokslinį profesoriaus vardą, jis dirbo Peterburgo universitete ir Novo-Aleksandrovo žemės ūkio ir miškininkystės institute.

Studijuojant dirva, Dokučajevui pavyko nustatyti, jog ji turi savo istoriją. Dirva nepalaujamai keičiasi, keičiasi ir jos derlingumas. Į vieno ar kito dirvos tipo susidarymą veikia klimatas, augmenija, gyvuliai, mikroorganizmai, pirminiai dirvos sudarantieji klodai, vietos reišėjas ir aukštis, o taip pat dirvos sudarymo proceso ilgumas — laikas.

V. V. Dokučajevs sukūrė darnią teoriją, aiškinančią sudėtingą dirvos susidarymo procesą išorinių sąlygų poveikyje. Pavyzdžiui, nė juodžemio ruožo rajonuose susidaro daugiausia vadinamoji šilainės dirva (šilazemis). Atmosferos kritulių

I. KOPILAS, Žemės ūkio mokslų kanoldatas

Čia nuolat būna daug, gi šilumos palyginti yra maža. Vanduo išgaruoja ribotu mastu. Tokiu būdu tuose rajonuose dirva sistemingai praplaunama gilyn besisunkiančio vandens. Augmenija tuose rajonuose yra daugiausia miško augmenija. Miškas savo ruožtu taip pat padeda šilazemio sluoksniams susidaryti.

Juodžemio rajonuose vandens režimas kitoks. Čia į žemę prasisunkia maždaug tiek pat vandens, kiek iš jos pakyla į viršų. Tuose rajonuose dirvos druskos nelabai suplaunamos, o tuo pačiu metu jų nėra ir per daug. Čia daugiausia auga daugiametės krūminės varpinės žolės. Ta augmenija ir sudaro įvairius juodžemio tipus, turinčius trupininę struktūrą. Jas vadinama struktūrinėmis dirvomis. Jos turi palankias vandens, oro ir šilumos ypatybes.

Šalies pietiniais stepių rajonai ir pietryčių rajonai turi palyginti nedaug atmosferinių kritulių. Šilimos čia daug. Vanduo palyginti greit išgaruoja. Susidaro palankesnės sąlygos į viršų ky-

lančiam vandeniui, kurio čia daugiau negu tekancio gilyn. Štai kodėl tuose rajonuose dažnai sutinkamos dirvos, persotintos druska ir šarmu. Daugeliu augalų tokiose dirvose labai sunku vystytis.

V. V. Dokučajevs dažnai patarė, jog gamtoje yra dėsningas ryšis tarp gyvojo ir negyvo pasaulio. Reikia visus reiškinius gamtoje nagrinėti jų nutrūkstamame ryšyje.

V. V. Dokučajevs pirmą kartą sukūrė mokslininkai pagrįstą dirvos klasifikaciją. Jis aukštai pakėlė masų tėvynėje dirvos mokslą. Dokučajevio darbai buvo visų pripažinti. Tokie grynai rusiški žodžiai, kaip černožem (juodžemis), podzol (šilazemis), solončak (druskožemis) ir kiti buvo visų pripažinti užsienio specialioje literatūroje.

V. V. Dokučajevs nurodė, kad būtina paveikti gamtą siekiant pertvarkyti ją žmogaus interesais. Puikiame veikalė „Mūsų stepės anksčiau ir dabar“ jis nubrėžė eilę priemonių sistemingai kovai prieš sausurą. Jam vadovaujant buvo atlikti dideli miškų sodinimo darbai stepėse. Akmens stepių mokslinis tyrimasis institutas dabar yra pavadintas mokslininko vardu.

IŠ REDAKCIJOS PAŠTO

Apie viską ir apie nieką

Kiekvienam, žiūrint iš šios pusės, kas iš šio parašymo, ko gi tuo Rokiškio apskrities Miškų ūkio kolektyvo leidžiamą sienlaikraštį „Tarybinų girių atidas“, gali susidaryti vaizdas, kad jis yra pavyzdinai ir kruopščiai leidžiamas, kad jo leidimu, matyt, rūpinasi ir patys įstaigos vadovai, ir sienlaikraščio redakcijos nariai. Tačiau laikraščio turinys nėra girtinas. Štai šio sienlaikraščio 8-me numeryje pastebėjome, kad čia atsiranda gana daug vietos paviršutiniškumo, apolitiškumo ir kitiems neigiamoms reiškiniams. Štai kaip atsitinka visai nereikalingų išreikšimų bei „pagražinimų“.

Kaip pavyzdį galime paimiti iš sienlaikraščio kad ir tokių ištraukų, kuri, pasivadinus „Šelbimų ir patarimų“ vardu, kalba:

„Pateiktomas valdiškas butas ir jauna šeimininkė — virėja, pienu maitinanti, prausianti ir valgydinanti įvairiais higieniškais valgiais. Pageldautina arčiau naujos Miškų ūkio buvėnės — Sakalishko. Kadusiam atlyginimui“.

„Miškų ūkio utišochui reikalinga gamtinis rinka neparduoti žvėrių, nepagamintoms šlaidroms, bananoms, kelmams, kokems ir sienui“.

Ką gi gali suprasti skaityto-

„Šiame gi numeryje galime pamatyti gana didelį straipsnio, rašyto lyg tai feļjetono ar kitokia forma, teisinį, pavadinimą „Paštas iš papkės „Rastai, laukiantieji atsakymo“. Tačiau šio gan didelio straipsnio autorius rašė tokiu painiu rašymo stiliumi, kad vargiai kas, perskaityęs vieną ar antrą kartą jo straipsnį, suprastų, ką, bucent, autorius nori išreikšti ir ką pasiekti. Iš čia taip, kad jis kalba apie viską ir apie nieką. Šio painaus straipsnio pabaigoje dar pažymėta, kad jo tęsinys seks kitame sienlaikraščio numeryje.“

Sienlaikraščio „Tarybinų girių atidas“ redakcija, atrodo, neturi vertingybės medžiagos, kaip tik čia išvardinta. Ne, medžiagos yra geros, aktualios, tačiau redakcija, matyt, dar nepajėgė atskratyti nuo feļjarių apolitiškumo reiškinį, ji dar nesiekia to, kad leidžiamas sienlaikraštis taptų ko-vingu, suprantamu, visiems prieinamu bei vertingumu, o šio įstaigos vadovai ir sienlaikraščio redakcija turi nuolat atlikti paviršutiniškumo reiškinio ir imtis rimto darbo veiksmingam sienlaikraščio išieioti.

Italijos valstiečių kova

ROMA, lapkričio mėn. 25 d. (TASS). Laikraščio „Unita“ pranešimu, lapkričio 23 d. padėtis Sicilijoje paastėjo. Valdžios organai ir policija atvirai užėmė provokacinę poziciją prieš valstiečių sąjadą. Žemės komisijos Palermo provincijoje, nagrinėjančios bylas tarp dvarininkų ir valstiečių, atmetė visą eilę kooperatyvų prašymų suteikti jiems dirvnuojančias žemes.

Policija suėmė darbo rūmų sekretorius dviejos Palermo provincijos bendruomenėse — San Džuzepe Ijato ir San Čepriela.

Valstiečių masių sąjūdis už žemę toliau plinta visose Sicilijos provincijose. Policija verčia valstiečius palikti užimtas žemes Katanijos ir Sirakūzų provincijose. Žemės užimamos visoje Pietų Italijoje — nuo Sicilijos iki Kampanijos.

Valstiečių lygų taryba Avelino provincijoje nutarė paskelbti streiką savo provincijoje tuo atveju, jeigu valdžios ganai nepatenkins valstiečių reikalavimų. Kazertos provincijoje žemių užėmimą lydi susirėmimai tarp žemės ūkio darbininkų ir policijos.

„Ansa“ agentūra praneša, kad Avelino provincijoje suimami žemės ūkio darbininkai už „pasiipriešinimą policijai“. Darbo rūmų atstovai pareikalavo iš prefekto atlikti ištyrimą ryšium su policijos įvykdytais smurto aktais.

Lapkričio 23 d. Romos provincijos valstiečių kooperatyvai nutarė pradėti žemių užėmimą tuo atveju, jeigu valdžios organai ir dvarininkai atsisakys pra-dėti derybas.

(ELTA).

SUKURTA DRAUGIJA PASIEKTI SAVITARPIO SUPRATIMUI TARP VOKIETIJOS RYTŲ IR VAKARŲ

BERLYNAS, XI. 23 d. (TASS). ADN agentūros pranešimu, Karlsruhe (prancūzų okupacijos zona) sukurta draugija pasiekti ūkiniam, kultūriniam ir politiniam savitarpiui supratimui tarp Vokietijos Rytų ir Vakarų. Lapkričio mėn. 21 d. įvyko pirmasis tos draugijos posėdis.

Posėdyje Vokietijos demokratinės respublikos liberalinės demokratinės partijos generalinis sekretorius Giunteris Štempelis kalbėjo apie Vokietijos visuotinius ūkinius klausimus ir apie partijos poziciją Vokietijos demokratinėje respublikoje. Gausiais pavyzdžiais Štempelis

dėmavo šmeižta, varoma tam tikrų politinių sluoksnių Vakarų Vokietijoje prieš Vokietijos demokratine respubliką, ir pabrėžė, jog įvairūs keliai, kuriais nuėjo Vokietijos Rytai ir Vakarai ūkiniam vystymui po pokario kracho, nėra kilūtiūs Vokietijai susivienyti.

Su dideliu dėmesiu susirinkusieji sutiko pranešimą, kad Vokietijos demokratinėje respublikoje nėra nedarbo ir kad šmeižiantieji Vakarų Vokietijos spaudos pranešimai skiriami tik tam, kad atitrauktų gyventojų dėmesį nuo ekonominės katastrofos Vakarų Vokietijoje.

(ELTA).

VELIKIJE—LUKI SRITIS. Nevelto konservu fabrikas gamina aukštos rūšies sausą pieną. Konservuotinkes gamybinį planą įvykdo 120—150 proc.
Nuotraukoje: pamainos chemikas L. I. Zujeva daro savo pieno analizę.
Foto N. Camovo

TASS'o spaudos klisė

AGITATORIŲ SEMINARAS

Seminaro dalyviai įvyko Južintų valsčiaus agitatorių seminaras, kuriame dalyvavo daugiau kaip 30 agitatorių. Seminaro dalyviai buvo supažindinti su pagrindiniais pastarojo meto klausimais, su būdingiausiais agitatorių uždaviniais sprendžiant politines bei ūkinės reikšmės klausimus. Seminaro dalyviai išklauė eilę paskaitų, kurias skaitė atsakingi partiniai, tarybiniai bei švietimo srities darbuotojai. Apie organizacinio darbo pavidimą plečiant toliau kolūkių statybą valsčiuje išsamiai nušvietė partijos valsčiaus komiteto sekretorius drg. Korotkovas. Valsčiaus Liaudies švietimo skyriaus vedėjas drg. Byra išklė agitatorių uždavinius vystant visuomeninę gyvulininkystę kolūkiuose. Apie kolūkių pranašumus ir jų gyvybingumą pranešimą padarė drg. Praniauskas.

J. Uosis

Sportas

Rokiškio apskr. vidurinių mokyklų krepšinio - tinklinio pirmenybės

Šiomis dienomis Rokiškio vidurinės mokyklos aikštėje įvyko Rokiškio apskr. vidurinių mokyklų krepšinio — tinklinio pirmenybės, į kurias išstātė savo komandas tikėtai Rokiškio I, II ir Obelių vidurinės mokyklos.

Krepšinio aikštėje užverda atkakli kova tarp obelių ir rokiškietėjų. Pradžioje atrodė, kad nei vienas, nei kitai komandai nepavyks pelnyti taškų. Tačiau pirmąjį kėlinį užtikrintai laimi rokiškietės rezultatu 22:2.

Artėjant rungtynėms į pabaigą, didėja tempas, ir į rokiškietėjų metimus tuoj pat atsako obelietės. Rungtynes gana aukštą pasėkmę laimėjo Rokiškio II vidurinės mokyklos komanda rezultatu 37:10 (22:2). Taškus Rokiškio II vid. mokyklai pelnė: Šeinauskaitė—23, Stumbrytė—8, Žumbakytė—6. Obelių vid. mokyklai: Petrokaitė ir Sejokaitė po 4, Skardžiukaitė—2. Tuo būdu mergaičių krepšinio nugalėtoja vardą iškovoję Rokiškio II vidurinės mokyklos krepšininkės.

Tuo metu, kada vyko mergaičių krepšinio rungtynės, tinklinio aikštėje vyko kova tarp Rokiškio I vid. mokyklos ir Obelių vid. mokyklos tinklinio komandų. Praeitųjų metų nugalėtojas — Rokiškio I vid. mokyklos tinklininkai lengvai apgytinė savo garbę, nugalėdami obelietėius rezultatu 2:0 (15:3) (15:4). Rokiškietėiai žaidė šios sudėties: Pekeliūnas, Skvarnavičius, Malelė, Juskevičius, Kačinskas ir Lašckvas.

Žiūrovų dėmesys nukrypsta į krepšinio aikštę, kur, pasigirdus teisėjo švilpukų, išbėga praeitųjų metų krepšinio čempionas — Rokiškio I vid. mokykla ir Obelių vid. mokyk-

los komanda. Jau pirmoje minutėje teisėjas išksuoja 2:0 Rokiškio naudai. Prastėda sportu gyvas žaidimas. Tiek viena, tiek kita komanda jaudinasi, kasėkoje netiksliai mesti kamuoliai nepasiekia tikslo. Bet štai iniciatyvą paima į savo rankas rokiškietėiai, kurie dariniomis greitomis pasuotėmis artiprieš prie „priešo“ krepšio. Viena po kito tikslūs Nako, Šeškovo metimai žymiai persveria rezultatą savo naudai. Pirmo kėlinį kovą nutraukia teisėjo švilpukas rezultatu 29:2. Antrame kėlinyje žaidimas pavyvėja, tempas kyla. Obelietėiai žūt būt stengiasi sušvelninti pasėkmę, bet jų puolimas negauna progų mesti kamuolius. Rungtynes pelnyta laimi Rokiškio I vid. mokyklos komanda rezultatu 64:6 (29:2).

Tuo metu pasibaigė ir mergaičių tinklinio rungtynės tarp Obelių ir Rokiškio II vid. mokyklos komandų. Pirmą kėlinį lengvai laimi obelietės rezultatu 15:0. Antrame kėlinyje valdą pasikeičia, nes rokiškietė žaidžia pavėjuji ir laimi kėlinį 15:2. Soka trečias kėlinys, kuriu tūnėje nuspreštai laimėtoja. Al komandos stengiasi pasiekti pergale. Po atkaklios kovos treitijį kėlinį laimi obelietės rezultatu 15:12. Tuo būdu jie laimi susitikimą rezultatu 1: (15:0) (2:15) (15:12) ir tarp antrus metus iš eilės Rokiškio apskrities vidurinių mokyklų tinklinio čempionu.

Laimėjusioms komandom tenka linkėti sėkmės ginant apskrities vidurinių mokyklų garbę antrame sportiškiaus etape zoninėse krepšinio — tinklinio pirmenybėse, įvykstančiose žiemės atostogų metu.

D. Poška

Liaudies demokratijos šalyse

Darbo kooperatinės žemdirbystės ūkiai Bulgarijoje

Bulgarija yra žemės ūkio šalis: trys ketvirtadaliai jos gyventojų užsiima žemės ūkiu. Žemės ūkis Bulgarijoje buvo labiausiai atsilikusių Balkanuose ir labiausiai išsklaidytu. Žemė buvo dirbama primityviausiais įrankiais — plūgais ir arkliais. Kūlimas, kaip taisyklė, buvo atliekamas rankomis, taisyklingų sėjomainų nebuvo, mineralinės trąšos beveik nebuvo naudojamos. 1934 metų surašymo duomenimis, vienam ūkiui teko vidutiniškai 4,9 ha žemės, išmėtytos dažnai 15—17 vietų. Žemės sklypų skaldymas tęsėsi iš metų į metus.

Atėjus prie valdžios Tėvynės fronto vyriausybės, šalyje susikūrė šimtai darbo kooperatinės žemdirbystės ūkių (DKŽŪ). Bulgarijos komunistų partija parėmė šį judėjimą. Jos iniciatyva Didysis Liaudies susirinkimas 1946 metais priėmė įstatymą apie kooperatinę žemės apdirbimą ir mašinų — traktorių stočių sukūrimą. Po metų įvyko pirmoji respublikinė darbo kooperatinės žemdirbystės

ūkių atstovų konferencija, nustatiusi praktinius kelius kooperatiniam judėjimui Bulgarijos kaime išvystyti. Tuo laiku Bulgarijoje buvo viso apie penkis šimtus DKŽŪ. Šiuo metu tokių ūkių priskaitoma 1.600, jie apdirba 546.800 ha žemės.

Partinio suvažiavimo priimtu ir Didžiojo Liaudies susirinkimo užtvirtintu penkmečio planu šalis liaudies ūkiui išvystyti numatoma 1953 metais keturi tūkstančiai DKŽŪ. Tuo laiku jie duos 72 procentus prekinės žemės ūkio produkcijos.

Kas gi yra darbo kooperatinės žemdirbystės ūkiai?

Tai — savanoriškas valstiečių susijungimas kooperatiniais pagrindais bendram žemės apdirbimui. Kiekvienas, įstojantis į šią draugiją, turi perleisti kooperatyvui savo žemės sklypą (nuomos teisėmis), o taip pat darbinius gyvulius ir inventorių. Kiekvienas kooperatyvo narys turi nuosavybės teisę į žemę, kurią jis atidavė bendram apdirbimui. Ūkiui vadovauja taryba, išrenkama slaptu balsavimu bendrame kooperatyvo na-

rių susirinkime. Darbo apmokėjimas įvyksta metų gale pagal darbdarbius atitinkamai nustatytomis normomis. Pajamų skirstymas atliekamas sekančiu būdu: po visų išlaidų išskatymo 10 procentų eina į nedalomą fondą, 20—40 procentų nuomos už žemę išmokėjimui ir maždaug 50—70 procentų — darbo pagal darbdarbius apmokėjimui.

Darbo kooperatinės žemdirbystės ūkiai nėra socialistinė ūkio forma. Jame dar išlaikoma asmeninė žemės nuosavybė, nedarbinės pajamos nuomos už žemę būdu, kas nesuderinama su socializmo principais. Juose dar nelikviduoti didiniai klasiniai prieštaravimai.

Šiuo metu apmokėjimo už duotą kooperatyvui žemę sistema nustatoma su tokiu apskaičiavimu, kad ji keltų kooperatyvo narių suinteresuotumą kooperatinio ūkio išplėtimui ir išvystymui. Būtinų ekonominių ir politinių priemonių sudarymu DKŽŪ stiprės ir vystysis, ir įgaus pagaliau socialistinę formą.

Valstybė teikia visokeriopą paramą kooperatinėms ūkiams: skolina sėklas, duoda trąšas, veislinius gyvulius bei žemės ūkio mašinas, padeda ruošti kad-

rus. Ši pagalba yra Bulgarijos komunistų partijos ir Tėvynės fronto vyriausybės rūpesčių žemės ūkio išvystymui naujais, socialistiniais pagrindais išraiška.

Bulgarijoje dabar yra 86 MTS, kurios aptarnauja savo mašinomis kooperatinius ūkius. Kooperatiniai žemdirbystės ūkiai plačiai naudoja priešakinį mišūrininį žemės ūkio mokslą ir naujos agrotechnikos, ypač tarybinės, pasiekimus. Ruošiamas agrotechniniai minimumas, būtinas kiekvienam DKŽŪ. Sekančiais metais bus pravedamos tokios agroprilenonės, kaip mineralinių trąšų, rūšinių sėklų, dirvų kultūvavimo, pasėlių ravėjimo, gilaus pūdymo arimo pritaikymas. Dviejuose šimtuose kooperatinė ūkių įvesta žalielinės sėjomainos. Daugelis kooperatinė ūkių savo įėjomis stato artezinius šulinius, vandens rezervuarus, kanalus.

Šalyje sukuriama platus agrotechninių kursų, ratelių tinklas, leidžiama populiarinti žemės ūkio literatūra, organizuojama dešimtys žemės ūkio mokyklų kooperatyvų narių kvalifikacijai pakelti, o taip pat naujoms laukininkystės brigadininkų,

gyvulių augintojų, sodinink kadrams paruošti.

Kovoje dėl žemės ūkio pakėlimo Bulgarijos valstiečiai plačiai panaudoja turtingiausią kolūkių statybos TSRS patirtimą.

Masinis kooperatinis judėjimas Bulgarijos kaime praeina žiaurios klasinės kovos aplinkoje. Buožės veda agitaciją prie DKŽŪ, padėginėja kooperatinių klouonus, gadina mašinas, pralenda į kooperatinius ūkius s tikslu griauti juos iš vidaus. Bevisi jų bandymai sutinka ryžingą atkirtį iš valstybės, komunistų partijos ir pačių valstiečių tvirtai stojusių į žemės ūkio pervedimo į socialistinį kelią puses.

P. Košelovas

Atsakingas redaktorius A. Faibliumas

Pranešama, kad laikotarpije 8. m. gruodžio mėn. 1 12 d. a. visos prekybinės, gamybinės ir inžinerinės kooperacijos artelis privalo išsiimti patentus veikiančioms gamybinėms bei prekybinėms taksams dėl jų veiklos įteisinimo 1950 m. Už neišėmimą nurodytu laiku patentų bus atskaitingi įmonų vadovai ir vyr. buhalteriai.

BUTKYS, apskr. Tėvynės skyriaus vedėjas